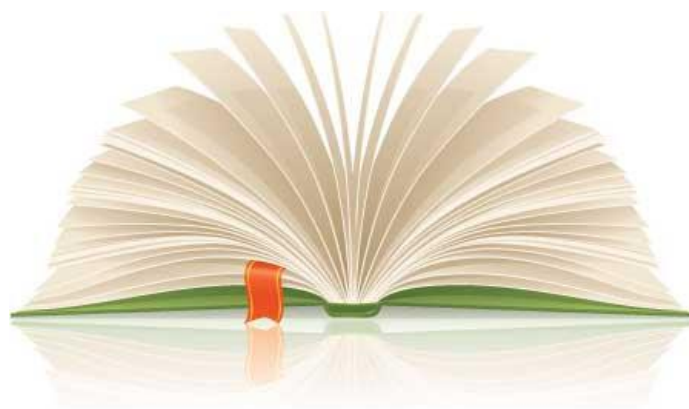

آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D)

مصوب شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۴

فصل اول

کلیات

تعریف

ماده ۱:

۱-۱- دوره دکتری تخصصی (Ph.D) یکی از بالاترین مقاطع تحصیلات آموزش دانشگاهی است که به اعطای مدرک می انجامد و مجموعه ای هماهنگ از فعالیت های آموزشی، پژوهشی و فناوری است.

۱-۲- در این آیین نامه ، به منظور اختصار، به تمام دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) فعالیت دارند دانشگاه گفته می شود.

۱-۳- در دانشگاه هایی که مجری برگزاری دوره های کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (Ph.D) می باشند شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و دانشکده بر اساس آیین نامه مدیریت دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۲۴ مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می شود. در ادامه این آیین نامه منظور از شورای تحصیلات تکمیلی، شورای مذکور در سطح دانشکده است. در غیر این صورت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به صورت کامل ذکر خواهد شد.

هدف

ماده ۲:

هدف از ایجاد دوره دکتری تخصصی (Ph.D) تربیت افرادی است که با احاطه یافتن به حیطه های علمی در یک زمینه خاص و آشنا شدن با روشهای پیشرفته تحقیق و دستیابی به جدیدترین مبانی آموزشی و پژوهشی، بتوانند با کاربرد دانش و نوآوری و خلاقیت در زمینه های علمی و تحقیقی، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش، در رشته تخصصی خود، موثر بوده و به تازه هایی در جهان دانش دست یابند.

مراحل دوره

ماده ۳:

دوره دکتری تخصصی (Ph.D) به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می شود.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع ختم می شود. دفاع از پروپوزال در گروه آموزشی بایستی قبل از برگزاری امتحان جامع صورت پذیرد.

مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی و قبولی در امتحان جامع آغاز و با تدوین پایان نامه و دفاع از آن پایان می پذیرد.

تبصره:

دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D)، می توانند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی خود را در مرحله آموزشی آغاز نمایند ولی ثبت نام رسمی آنها برای شروع مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه منوط به موفقیت در امتحان جامع است.

فصل دوم

شرایط ورود

ماده ۴:

شرایط ورود به دکتری تخصصی (Ph.D) عبارت است از:

۴-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش دانشگاهی.

۴-۲- برخورداری از سلامت عمومی جسمی و روانی.

تبصره:

در صورت وجود شرایط خاص سلامت، در برنامه آموزشی رشته تحصیلی مربوط قید می شود. بررسی سلامت دانشجو مطابق مفاد برنامه آموزشی، در هنگام ثبت نام بر عهده گروه آموزشی مربوطه می باشد.

۴-۳- داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) یا دکتری عمومی و یا بالاتر، متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا (که سالانه در دفترچه ثبت نام آزمون ورودی درج می گردد)، از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج کشور که حسب مورد به تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

۴-۴- موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

۴-۵- کسب حدنصاب لازم و قبولی در آزمون اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مطابق ضوابط دبیرخانه های آموزش تخصصی مربوطه و شرایط دانشگاه پذیرنده، مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

۴-۶- عدم اشتغال به تحصیل همزمان در همان دانشگاه و یا دانشگاه های دیگر و سایر موسسات آموزشی و پژوهشی.

تبصره ۱:

دارندگان مدرک معادل کارشناسی ارشد و کارشناسی ارشد آموزش محور، مجاز به شرکت در آزمون ورودی دکتری تخصصی (Ph.D) نمی باشند.

تبصره ۲:

شرایط پذیرش دانشجو در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) در مورد اتباع خارجی، استعداد درخشان و تبدیل وضعیت بورس خارج به داخل تابع آئین نامه های مربوط می باشد.

فصل سوم

مرحله آموزشی

ماده ۵:

آموزش در تمام دانشگاه های کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی ۵۱ ساعت، کارورزی ۶۸ ساعت، کارآموزی در عرصه ۱۰۲ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرایی پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن، طبق برنامه آموزشی رشته توسط استاد مربوطه تعیین می شود. مطابق آیین نامه آموزش ترکیبی (Blended learning) در هر برنامه آموزشی مصوب بخشی از واحدهای درسی می تواند به صورت مجازی ارائه شوند.

ماده ۶:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات، یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته با رعایت مفاد ماده ۵ است.

تبصره:

در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوطه در طول ۱۷ هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوطه و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، می توان درس با درسهایی را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درس ها را اخذ کرده اند تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر ماده ۵ این آیین نامه کمتر نشود.

ماده ۷:

تمام دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تبصره ۱:

دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی مجاز هستند حداکثر تا سقف ۲۰٪ کل واحدهای دوره آموزشی را به تشخیص و پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از واحدهای ارائه شده در جدول دروس اختیاری (Non core) تغییر دهند. دانشگاه ها موظفند اهداف آموزشی و سر فصل واحدهای جدید خود را از طریق دبیرخانه های آموزشی تخصصی مربوطه جهت اطلاع به شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی اعلام نمایند.

تبصره ۲:

دانشگاه ها مجازند با تصویب شورای تحصیلات آموزشی دانشگاه و تایید دبیرخانه کلان منطقه آمایشی نسبت به تغییر در محتوای برنامه آموزشی مبتنی بر نیازهای سلامت منطقه، تا سقف ۲۰٪ رؤس مطالب هر درس، اقدام نمایند.

تبصره ۳:

ترتیب دروس با رعایت پیش نیاز، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جا به جا کردن ریز مواد درسی و طرح مطالب جدید در یک درس و منابع بر عهده گروه آموزشی مربوطه در دانشگاه است.

ماده ۸:

به منظور راهنمایی دانشجویان استاد راهنما*، باید حداکثر تا پایان نیمسال دوم تحصیلی، تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده است، مدیر گروه مسئولیت هدایت دانشجویان را بر عهده دارد. نحوه انتخاب استاد راهنما در ماده ۳۱ آیین نامه اشاره شده است.

*مسئولیت هدایت دانشجویان بر عهده گروه آموزشی مربوطه است، منظور از استاد راهنما همان استاد راهنمای پایان نامه است.

ماده ۹:

دانشجویی که برای دوره دکتری تخصصی (Ph.D) ثبت نام می کند، موظف است در مدت مجاز مرحله آموزشی بین ۱۸ تا ۲۴ واحد درسی را با نظر گروه آموزشی مطابق برنامه آموزشی مربوطه که به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسیده باشد، با موفقیت بگذراند.

تبصره ۱:

چنانچه به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی، گذراندن دروس کمبود یا جبرانی برای دانشجویان ضروری تشخیص داده شود وی مکلف است آن دروس را بر اساس برنامه آموزشی مصوب دوره، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در مرحله آموزشی حداکثر تا ۱۶ واحد بگذراند.

تبصره ۲:

در انتخاب دروس اولویت با دروس کمبود یا جبرانی است، تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها با رعایت پیش نیازها در چارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی و با نظر گروه آموزشی مربوطه، برعهده شورای تحصیلات تکمیلی است.

تبصره ۳:

به ازای گذراندن هر ۸ واحد درسی کمبود یا جبرانی، یک نیمسال تحصیلی، به حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجویان در مرحله آموزشی افزوده می شود.

ماده ۱۰:

دانشجو در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۲ واحد درسی از دروس مرحله آموزشی را انتخاب و ثبت نام کند، مگر آنکه کمتر از ۸ واحد درسی باقی مانده باشد. در موارد استثنایی، با پیشنهاد گروه آموزشی ذیربط و صلاحدید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، این تعداد می تواند حداکثر به ۱۴ واحد افزایش یابد.

تبصره:

در صورت ارائه دوره تابستانی، دانشجو مجاز به اخذ حداکثر ۴ واحد درسی می باشد.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۱:

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نظری از چهار هفدهم، عملی و آزمایشگاهی از دو هفدهم، کارگاهی، کارآموزی، کارورزی و کارآموزی در عرصه از یک دهم، مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند. در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱:

غیبت در جلسات درس، تا سقف مشخص شده در ماده ۱۱ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص شورای گروه آموزشی، موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) بر عهده شورای گروه با تایید شورای تحصیلات تکمیلی خواهد بود.

تبصره ۲:

در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس، بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۱ باشد ولی غیبت او به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی موجه اعلام گردد، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۱۲:

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی است.

فصل پنجم

ارزشیابی

ماده ۱۳:

حداقل نمره قبولی در هر درس اختصاصی اجباری و اختصاصی اختیاری ۱۴ از ۲۰ و هر درس کمبود یا جبرانی ۱۲ از ۲۰ است. چنانچه نمره دانشجو در یک درس کمتر از این مقادیر باشد باید آن را تکرار نماید.

تبصره ۱:

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود به جای آن درس می تواند از جدول درسهای اختیاری مصوب درس دیگری را انتخاب کند. با این حال نمرات کلیه دروسها اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانشجو ثبت و محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۲:

در مواردی که ارزشیابی دانشجو در یک درس موکول به فعالیتهایی باشد که با تشخیص استاد مربوطه انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نباشد، نمره دانشجو در آن درس ناتمام اعلام می شود. در این صورت باید نمره دانشجو در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذیربط به نمره قطعی تبدیل گردد. در غیر اینصورت درس توسط دانشگاه حذف خواهد شد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

ماده ۱۴:

میانگین نمرات دروس دانشجو در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) در هر نیمسال تحصیلی، نباید از ۱۵ کمتر باشد، چنانچه کمتر از ۱۵ باشد، دانشکده به دانشجو اخطار کتبی خواهد داد. لازم به ذکر است در نیمسال بعدی دانشجو محدودیتی از لحاظ انتخاب واحد نداشته و می تواند ۸ تا ۱۲ واحد درسی اخذ نماید. اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ باشد، آن دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) محروم می شود.

تبصره ۱:

نیمسال هایی که تعداد واحدهای اخذ شده کمتر از حد نصاب (۸ واحد) می باشد در صورت کسب میانگین کل کمتر از ۱۵، جزو نیمسال های مشمول اخطار محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲:

نمرات دروس کمبود یا جبرانی، نمره آزمون جامع و نمره پایان نامه در کارنامه دانشجو، جداگانه ثبت می شوند و در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نمی شود.

ماده ۱۵:

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی در مرحله آموزشی، میانگین کل نمرات او کمتر از ۱۵ باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره:

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او کمتر از ۱۵ باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی در مرحله آموزشی به پایان نرسیده باشد، می تواند تا ۱۲ واحد درسی از دروس اختصاصی اجباری را که از آنها نمرات بین ۱۴ تا ۱۵ گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، مجاز به شرکت در امتحان جامع شود. دانشجویانی که به هر دلیل نتوانند از این فرصت استفاده کنند یا علیرغم استفاده از این فرصت میانگین کل نمرات خود را جبران ننمایند، از ادامه تحصیل محروم مانده و مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نخواهند کرد.

فصل ششم

امتحان جامع

ماده ۱۶:

در پایان مرحله آموزشی، دانشجو ملزم به شرکت در آزمون جامع است. شرط شرکت در آزمون جامع قبولی در کلیه درس های مرحله آموزشی و کسب حداقل میانگین کل ۱۵ و دفاع از پروپوزال در گروه آموزشی می باشد.

نمره آزمون جامع شامل مجموع نمرات ۱. ارزیابی مستمر طول دوره، ۲. آزمون کتبی (ارزیابی حیطه دانشی) و ۳. آزمون شفاهی (ارزیابی حیطه های مهارتی و نگرشی) می باشد.

ماده ۱۷:

آزمون جامع زیر نظر شورای تحصیلات تکمیلی و توسط هیأتی به شرح زیر برگزار می شود:

- مدیر گروه آموزشی مربوطه.
- استاد (استادان) راهنما.
- حداقل چهار نفر عضو هیأت علمی، ترجیحاً استادانی که در گروه آموزشی در تدریس دخالت داشته اند، دارای حداقل مرتبه استادیاری با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی از اعضای هیأت علمی (به پیشنهاد مدیر گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی).
- یک نفر عضو هیأت علمی با حداقل مرتبه دانشیاری توسط شورای تحصیلات تکمیلی، از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه انتخاب می گردد.

تبصره:

حضور حداقل ۵ نفر از افراد مذکور در ماده ۱۷ جهت برگزاری آزمون جامع الزامی می باشد. حضور یک نفر عضو هیأت علمی خارج از دانشگاه در ترکیب هیأت برگزار کننده آزمون ضروری است.

ماده ۱۸:

آزمون جامع در هر رشته تحصیلی دوبار در سال و زمان برگزاری آن با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی می باشد.

ماده ۱۹:

دانشجوی واجد شرایط شرکت در آزمون جامع موظف است در اولین آزمون جامع که توسط دانشکده برگزار می شود شرکت کند. دانشجو در صورت عدم آمادگی، بایستی درخواستی جهت به تعویق انداختن شرکت در آزمون با دلایل موجه مورد تایید استاد راهنما و مدیر گروه آموزشی، به شورای تحصیلات تکمیلی ارائه نماید. شورای مذکور می تواند زمان شرکت دانشجو در آزمون جامع را حداکثر برای یک نیم سال به تعویق اندازد.

تبصره:

مدت تمدید مهلت برای تعویق امتحان جامع جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب شده و دانشجو موظف است در گروه آموزشی مربوطه حضور داشته باشد.

ماده ۲۰:

نمره ارزیابی مستمر طول دوره، شامل نمره عملکرد دانشجو در فعالیت های علمی، آموزشی و پژوهشی و رفتار حرفه ای از شروع دوره آموزشی و بر اساس کار پوشه آموزشی (لاگ بوک)، شرکت منظم در جلسات علمی گروه (از قبیل مرور مقالات، سمینارها و ...) توسط شورای گروه آموزشی تعیین می گردد. کسب حداقل ۷۵ درصد از نمره ارزیابی مستمر طول دوره جهت معرفی به آزمون جامع کتبی الزامی است.

ماده ۲۱:

آزمون جامع کتبی (ارزیابی حیطه دانشی)، به منظور ارزشیابی قابلیت های علمی آموزشی دانشجو، از دروس تخصصی اجباری (Core) رشته مربوطه و حداقل از ۴ درس به صورت تشریحی و حداکثر در ۲ روز متوالی انجام می شود. گروه آموزشی باید منابع آزمون کتبی (شامل کتب، مقالات و ...) را از شروع دوره تا حداکثر ۹ ماه قبل از برگزاری آزمون جامع به اطلاع دانشجویان برساند. کسب حداقل ۶۰ درصد از نمره آزمون جامع کتبی جهت معرفی به آزمون جامع شفاهی الزامی است.

ماده ۲۲:

آزمون جامع شفاهی (ارزیابی حیطه های مهارتی و نگرشی) به منظور ارزشیابی قابلیت های علمی و عملی دانشجو در انجام پژوهش مستقل و در مورد موضوع پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D) و یا حوزه عام تر رشته تخصصی دانشجو برگزار می شود. این آزمون حداکثر تا یک هفته بعد از آزمون کتبی برگزار می شود. کسب حداقل ۶۰ درصد از نمره آزمون جامع شفاهی جهت قبولی در این آزمون الزامی است.

تبصره:

ترکیب هیأت برگزارکننده آزمون شفاهی باید همان ترکیب هیأت برگزارکننده آزمون کتبی باشد.

ماده ۲۳:

ارزش نمرات ارزیابی مستمر طول دوره، آزمون کتبی و آزمون شفاهی و به ترتیب ۱۰، ۶۰، ۳۰ درصد کل نمره آزمون جامع است. کل نمره دانشجو در آزمون جامع نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱:

در صورت عدم موفقیت دانشجو در اولین آزمون جامع، دانشجو مجاز است تنها برای یک بار دیگر در اولین آزمون جامع بعدی شرکت نماید. مدت انتظار دانشجو برای شرکت در آزمون مجدد جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب می شود و باید در این مدت زیر نظر گروه آموزشی و در بخش حضور داشته باشد.

تبصره ۲:

به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا وقفه در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D)، قبولی و یا عدم قبولی دانشجو، حداکثر دو هفته بعد از برگزاری آزمون شفاهی به صورت کتبی از طریق دانشکده به گروه مربوطه اعلام و رونوشت به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می گردد و دانشگاه ظرف مدت یک هفته قبولی یا عدم قبولی دانشجو را به صورت کتبی به وی اعلام نماید.

ماده ۲۴:

به دانشجویانی که در امتحان جامع قبول شده اند اعم از آنکه برای مرحله تدوین پایان نامه ثبت نام کنند و یا از ادامه تحصیل منصرف شوند، صرفاً بنا به درخواست محل تعهد آنان تاییدیه ای مبنی بر گذراندن مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) توسط دانشگاه ذیربط داده می شود. صدور گواهی شخصی مبنی بر موفقیت در امتحان جامع برای این دانشجویان ممنوع می باشد.

فصل هفتم

طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۲۵:

طول دوره مدتی است که دانشجو باید مراحل آموزشی و پژوهشی را براساس مقررات مربوطه به اتمام برساند. حداکثر طول دوره در مقطع دکتری تخصصی ۸ نیم سال است. ۳ تا ۴ نیمسال تحصیلی از طول این دوره مربوط به مرحله آموزشی است. شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند به پیشنهاد استاد راهنما و تایید دانشکده حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی، به کل مدت مجاز تحصیل دانشجو اضافه نماید که یک نیمسال آن می تواند به مرحله آموزشی اختصاص یابد. در موارد خاص در صورت تایید مجاز بودن تمدید سنوات توسط استاد راهنما، گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی، کمیسیون موارد خاص دانشگاه در خصوص اعطای سنوات ارفاقی تصمیم گیری خواهد نمود.

تبصره:

مدت استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر به مدت دو نیمسال تحصیلی به مدت مجاز تحصیل اضافه خواهد شد.

ماده ۲۶:

دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. در موارد استثنایی که دانشجو به دلایلی ترک تحصیل خود را موجه می داند، باید دلایل آن را حداکثر یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به گروه آموزشی مربوطه ارائه دهد. در صورت تایید موجه بودن توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی برای آن نیمسال صادر می شود.

ماده ۲۷:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) می تواند حداکثر برای دو نیمسال تحصیلی متوالی یا متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱:

اخذ مرخصی تحصیلی در نیمسال اول تحصیل مجاز نیست و در موارد استثنایی، اخذ تصمیم بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

تبصره ۲:

مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۳:

درخواست مرخصی باید حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو به استاد راهنما و مدیر گروه ارائه و پس از کسب موافقت مدیر گروه و دانشکده مربوطه، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه و موافقت کتبی آن شورا را نیز کسب نماید. موافقت دانشگاه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود. بدیهی است عواقب احتمالی ناشی از مرخصی تحصیلی به عهده دانشجو خواهد بود.

تبصره ۴:

حذف کلیه درس های اخذ شده در هر نیمسال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت آن نیم سال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در حداکثر سنوات مجاز تحصیلی دانشجو به عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

تبصره ۵:

دانشجویان خانم شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی، در صورت بارداری، می توانند با رعایت سایر ضوابط و مقررات از دو نیم سال متوالی مرخصی تحصیلی به دلیل زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۶:

دانشجویانی که گواهی پزشکی موجه آنها به تایید شورای پزشکی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد، می توانند از حداکثر یک نیم سال مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

ماده ۲۸:

دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست خود را به صورت کتبی به اداره آموزش دانشکده تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یکبار حداکثر تا یکماه قبل از پایان همان نیمسال تحصیلی از تقاضای خود منصرف شود. پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و از آن تاریخ به بعد حق ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد.

ماده ۲۹:

دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) که از تحصیل محروم و یا از ادامه تحصیل منصرف می شوند. چنانچه با دانشگاه محل تحصیل خود تسویه حساب کنند، می توانند مجدداً در آزمون ورودی دوره های دکتری تخصصی شرکت نمایند. در صورت قبولی در آزمون، واحدهای درسی قبلی آنها، در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) پس از ارزیابی و تطبیق با آخرین برنامه مصوب پذیرفته می شود. ارزیابی دروس و تطبیق واحدها توسط گروه آموزشی مربوطه در دانشگاه پذیرنده انجام می

شود و به ازای هر ۸ واحد دروس پذیرفته شده دانشجوی، یک نیم سال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در مرحله آموزشی، کاسته می شود.

پذیرش واحدهای درسی قبلی این دانشجویان منوط به احراز ۴ شرایط زیر است :

۱- واحدهای آموزشی قبلی دارای مجوز از شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۲- پذیرش دانشجو از طریق آزمون دکتری تخصصی (Ph.D) باشد.

۳- برنامه های درسی اجرا شده مصوب شورای عالی برنامه ریزی یکی از دو وزارتخانه ذکر شده در بند یک باشد.

۴- محتوای درس های گذرانده شده با دروس آخرین برنامه مصوب به تشخیص گروه آموزشی مربوطه، باید حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک درس ها از ۱۵ کمتر نباشد.

فصل هشتم

مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه

ماده ۳۰:

در مرحله پژوهشی، راهنمایی دانشجوی در فعالیتهای پژوهشی و تدوین پایان نامه به عهده استاد راهنما می باشد که حداکثر تا پایان نیمسال دوم مرحله آموزشی انتخاب می شود.

ماده ۳۱:

استاد راهنما به تقاضای دانشجوی، موافقت استاد، تایید شورای گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی مشخص می گردد.

ماده ۳۲:

استاد راهنما باید عضو هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری و حداقل سه سال سابقه تدریس و پژوهش در دوره های تحصیلات تکمیلی بوده و حداقل راهنمایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد و یا مشاوره چهار پایان نامه (Ph.D) را انجام داده و به اتمام رسانده باشد.

ماده ۳۳:

استاد راهنما حتماً از گروه آموزشی مربوطه انتخاب شود و استاد راهنمای دوم در صورت ضرورت و با توجه به ماهیت موضوع پایان نامه با تایید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی، می تواند خارج از گروه یا دانشگاه تعیین گردد.

ماده ۳۴:

استاد راهنما لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقاتی دانشجوی را به نحوی هدایت کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد و مشکلات موجود باید به موقع به شورای تحصیلات تکمیلی گزارش شود.

ماده ۳۵:

تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنما می تواند همزمان هدایت آنها را بر عهده داشته باشد، با رعایت توزیع متعادل در بین اعضای هیات علمی واجد شرایط گروه، یکی از موارد زیر می باشد:

الف- یک پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D) و سه پایان نامه کارشناسی ارشد

ب- دو پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D)

تبصره ۱:

برای اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی یک پایان نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D) به سقف فوق اضافه می گردد. در شرایط استثنایی، با توجه به توانایی، رتبه علمی، سوابق پژوهشی عضو هیات علمی در سه سال اخیر و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی، یک پایان نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D) به سقف فوق اضافه می گردد.

تبصره ۲:

راهنمایی پایان نامه های دوره های دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب می شود.

تبصره ۳:

در صورتی که تعداد دانشجویان بیشتر از ظرفیت راهنمایی پایان نامه توسط کلیه اعضای هیات علمی گروه آموزشی (در صورت رعایت کامل ماده ۳۵) باشد، تصمیم گیری در خصوص افزایش سقف فوق به عهده شورای تحصیلات تکمیلی می باشد.

ماده ۳۶:

به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی، یک تا سه نفر از اعضای هیات علمی و یا صاحب نظران و محققان برجسته، به عنوان استاد مشاور تعیین می شوند.

تبصره:

استادان مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D) و یا تخصص بالینی و یا دکتری پژوهشی با حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و حداقل سه سال سابقه تدریس یا تحقیق دو دوره کارشناسی ارشد باشند. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیات علمی نیستند داشتن مدرک دکتری تخصصی (Ph.D) الزامی است.

ماده ۳۷:

استادان راهنما موظف هستند ساعاتی از هفته را برای راهنمایی دانشجو اختصاص داده و مراتب را به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اطلاع دهند.

تبصره:

میزان ساعاتی که استادان راهنما به راهنمایی پایان نامه دانشجو اختصاص می دهند باید حداقل ۸ برابر تعداد واحد پایان نامه در هر نیم سال باشد.

ماده ۳۸:

تمام فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشجو، در مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه باید با هدایت و نظارت استاد راهنما صورت گیرد. دانشجو موظف است در هر زمانی که استاد راهنما تعیین کند نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید.

ماده ۳۹:

استاد راهنما موظف است در هر مرحله از تحقیق و حداقل در پایان هر نیمسال تحصیلی گزارشی مکتوب از پیشرفت کار دانشجو را از وی درخواست کند. این گزارش پس از ارائه در گروه با تایید استاد راهنما از طریق گروه به شورای تحصیلات تکمیلی تسلیم می شود و در صورت نیاز در جلسه ای که اعضای آن توسط همین شورا تعیین می گردد با حضور دانشجو و

استاد راهنما، مورد بررسی قرار می گیرد. انتخاب واحد در دوره پژوهشی منوط به ارائه گزارش پیشرفت و تایید آن توسط شورای تحصیلات تکمیلی می باشد.

ماده ۴۰:

تعیین موضوع پایان نامه و زمینه تحقیقاتی باید از ابتدای نیم سال دوم تحصیلی در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) آغاز و جلسه دفاع از طرح پیشنهادی (پروپوزال) پایان نامه حداکثر تا پایان نیمسال سوم در جلسه ای با حضور استادان راهنما، مشاور و داوران منتخب شورای تحصیلات تکمیلی برگزار گردد و گزارش آن پس از تایید شورای آموزشی گروه جهت تصویب به شورای تحصیلات تکمیلی ارائه شود. شورای تحصیلات تکمیلی موظف است پس از تصویب و ثبت طرح پیشنهادی پایان نامه، موضوع را به صورت کتبی به گروه ابلاغ نماید. در صورتیکه در زمان مقرر دانشجو موفق به ثبت طرح پیشنهادی نگردد، در سقف مجاز برای تمدید دوره آموزشی می تواند نسبت به ارائه طرح پیشنهادی اقدام نماید.

ماده ۴۱:

ثبت نام و اخذ واحد پایان نامه و تدوین پایان نامه در مرحله پژوهشی، پس از اعلام قبولی دانشجو در امتحان جامع، صورت می گیرد.

تبصره:

دانشجو پس از انتخاب واحد پایان نامه، تا زمانی که آن را به پایان نرسانده، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیم سال های بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود.

ماده ۴۲:

تعداد واحدهای پایان نامه در مرحله پژوهشی با توجه به تعداد واحدهای مرحله آموزشی، مطابق برنامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آن رشته، حداقل ۱۸ و حداکثر ۲۴ واحد است. در هر حال، مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی دانشجو در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) نباید از ۳۶ واحد کمتر و از ۴۲ واحد بیشتر باشد.

ماده ۴۳:

بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه، دانشجو موظف است در جلسه پیش دفاع، در حضور استادان راهنما و مشاور و داوران منتخب به ارائه نتایج پایان نامه بپردازد. پس از تایید کیفیت علمی اصلاحات مورد نظر پایان نامه توسط اعضای جلسه و اعلام قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجو می تواند با ارائه تاییدیه کتبی استاد راهنما و مدیر گروه آموزشی، در جلسه ای که زمان آن را گروه مشخص و شورای تحصیلات تکمیلی تایید می نماید، در حضور استادان و داوران مطابق ماده ۴۴ همین آیین نامه دفاع نماید.

تبصره ۱:

زمان دفاع از پایان نامه باید حداقل دو نیم سال بعد از اخذ واحد پایان نامه باشد.

تبصره ۲:

فاصله جلسه پیش دفاع و دفاع حداقل باید دو هفته باشد.

تبصره ۳:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه تحقیقاتی خود می باشد که حداقل یک مقاله به زبان انگلیسی منتج از پایان نامه را به عنوان نویسنده اول در یکی از مجلات با نمایه گروه اول به چاپ رسانده و یا گواهی پذیرش آن را اخذ نموده باشد. اگر انجام پروژه تحقیقاتی منجر به ثبت بین المللی اختراع، اکتشاف، Patent و یا تولید محصولات آزمایشگاهی و دارویی شود، این مورد می تواند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، جایگزین ارائه مقاله گردد.

ماده ۴۴:

هیات داوران متشکل از استادان راهنما، مشاور و چهار عضو هیات علمی از دانشگاه ها یا موسسات تحقیقاتی که دو نفر آنها از خارج از دانشگاه در رشته مربوطه با درجه حداقل استادیاری و با سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره تحصیلات تکمیلی میباشند که با پیشنهاد گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی تعیین می شود. حداقل یک نفر از اعضای هیات داوران باید دارای درجه دانشیاری یا بالاتر باشد.

تبصره:

یک نفر از اعضای هیات علمی با حکم رسمی از معاون آموزشی دانشکده به عنوان نماینده شورای تحصیلات تکمیلی بدون حق رای و جهت نظارت بر رعایت مقررات، در جلسه دفاعیه شرکت می کند.

ماده ۴۵:

جلسه دفاعیه با ریاست استاد راهنما و با حضور حداقل یک نفر از استادان مشاور و حداقل سه تن دیگر از اعضای هیات داوران و مدیر گروه یا نماینده ایشان و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی رسمیت می یابد. دانشجوی موظف است در این جلسه گزارشی از کار تحقیقاتی و پایان نامه خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.

ماده ۴۶:

هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه پس از بحث و تبادل نظر و بررسی در خصوص اعتبار علمی پایان نامه امتیاز آن را با تاکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می نماید.

رتبه	عالی	بسیار خوب	خوب	قابل قبول	غیر قابل قبول
نمره	۱۹-۲۰	۱۸-۱۸/۹۹	۱۶/۵-۱۷/۹۹	۱۵-۱۶/۴۹	کمتر از ۱۵

تبصره:

رتبه و نمره پایان نامه در کارنامه ثبت می شود ولی در معدل کل تاثیری ندارد.

ماده ۴۷:

ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه، میانگین نمرات حداقل پنج تن از اعضای هیات داوران شرکت کننده در جلسه دفاع است. بخشی از نمره پایان نامه حداقل ۱۰ درصد و حداکثر ۲۰ درصد به کیفیت و کمیت تولیدات علمی (مقاله یا ثبت اختراع) ارائه شده توسط دانشجو تعلق می گیرد. تعیین ضوابط کلی تخصیص امتیاز مقالات در نمره نهایی پایان نامه به عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

تبصره ۱:

جهت محاسبه میانگین نمرات اعضای هیات داوران ابتدا میانگین نمرات اساتید راهنما، میانگین نمرات اساتید مشاور، میانگین نمرات اعضای هیات علمی داخل دانشگاه و میانگین نمرات اعضای هیات علمی خارج از دانشگاه به تفکیک محاسبه می شود. سپس از نمرات به دست آمده میانگین گرفته می شود.

تبصره ۲:

در صورتیکه پایان نامه از نظر هیات داوران غیرقابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیات داوران تعیین می کند از آن دفاع نماید. دانشجویی که در فرصتهای تعیین شده نتواند از پایان نامه خود دفاع نماید از تحصیل محروم شده و مدرکی دریافت نمی کند.

فصل نهم

سایر مقررات

ماده ۴۸:

انتقال، تغییر رشته و جابه جایی در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) ممنوع است. در موارد استثنایی و در صورت کسب نمره آخرین فرد پذیرفته شده، بر اساس درخواست دانشجو، تایید دانشگاه های مبدا و مقصد و تصویب کمیسیون نقل و انتقالات معاونت آموزشی وزارت متبوع، امکان انتقال وجود خواهد داشت.

ماده ۴۹:

در صورتی که ارائه برخی از دروس، در یک رشته و در یک زمان معین، در دانشگاه مبدا، ممکن نباشد، دانشجو می تواند، آن دروس را با موافقت استاد راهنما و مدیر گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی، در دانشگاه دیگری که مجری دوره است به صورت میهمان بگذراند. در این حال کسب موافقت دانشگاه مقصد هم ضروری است. تعداد واحدهای درسی دانشجویان میهمان در یک دانشگاه نباید از نصف واحدهای درسی مرحله آموزشی تجاوز نماید.

ماده ۵۰:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) باید به صورت تمام وقت و منطبق با شرایط زیر به تحصیل بپردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی این دوره برخوردار گردد.

۱-۵۰: تحصیل در مقطع دکتری (Ph.D) تمام وقت می باشد. بنابراین هر گونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است. در زمان ثبت نام بایستی عدم اشتغال دانشجو احراز شود. افراد شاغل ملزم به ارائه ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق می باشند. چنانچه در هر مرحله ای از تحصیل مشخص شود که اطلاعات ارائه شده توسط دانشجو در مورد وضعیت اشتغال نادرست بوده است، قبولی وی کان لم یکن می باشد و از ادامه تحصیل وی جلوگیری خواهد شد.

۲-۵۰: حضور تمام وقت دانشجو، مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه در مورد حضور اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی گروه های آموزشی ذیربط است.

۳-۵۰: مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجو به عهده گروه آموزشی مربوطه می باشد. بدیهی است دانشجو تابع قوانین و مقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه است.

۴-۵۰: کلیه دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) اعم از بورسیه، مامور آموزشی و آزاد می توانند در طول سال از یکماه مرخصی استفاده نمایند و این مرخصی قابل ذخیره شدن نیست.

۵-۵۰: دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت و انجام وظایف محوله از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

۶-۵۰: عدم دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی، دلیلی برای عدم حضور تمام وقت دانشجو در گروه آموزشی و دانشکده و عدم انجام فعالیت های آموزشی نمی باشد.

۷-۵۰: گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجو را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی به شورای تحصیلات تکمیلی گزارش نماید.

۸-۵۰: در صورتیکه دانشجو از اجرای مفاد بندهای این ماده تخلف نماید، از سوی گروه آموزشی، به هر عنوان متخلف جهت اقدام قانونی به شورای تحصیلات تکمیلی معرفی می گردد.

ماده ۵۱:

تصمیم گیری در خصوص پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) که بر اساس مفاد ماده ۲۵ این آیین نامه، از فرصت اضافی برای ادامه تحصیل استفاده نمایند، طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی می باشد. لیکن اگر بر اساس رای کمیسیون موارد خاص دانشگاه، طول دوره تحصیلی دانشجو اضافه بر سقف مجاز در ماده ۲۵ این آیین نامه اضافه شود، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجو در طول این مدت ممنوع است و اخذ و یا عدم اخذ شهریه از دانشجو در طول این مدت، طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

ماده ۵۲:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) جهت کسب مهارت تدریس، با نظر گروه آموزشی مربوطه در هر نیمسال تحصیلی حداکثر سه واحد درسی را باید تدریس نماید.

ماده ۵۳:

ضوابط برگزاری و انعقاد قرارداد دوره های مشترک دکتری تخصصی (Ph.D) رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت، داروسازی و دندانپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی داخل با دانشگاه ها و موسسات معتبر علمی خارج از کشور مطابق با آیین نامه مربوط مصوب هیجدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۱/۱۳/۱۱ می باشد.

ماده ۵۴:

آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) در ۹ فصل و ۵۴ ماده، در ۴۴ تبصره در شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۴ به تصویب رسید. این آیین نامه در همه دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سراسر کشور جهت دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ و به بعد لازم به اجرا است و از تاریخ ابلاغ آن، کلیه آیین نامه های قبلی و تمام مقررات و بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه لغو می گردد.